

ԱԶԳԱՅԻՆ

Լ Ո Ւ Ր Ե Ր

ՌՈՒՍԱՀԱՅՔ

Նոր դարը հաղորդում է, որ Մոսկուայի Լազարեան ճեմարանին պ. պ. Քանանովն և Տէր Յակովբեանցը նուիրել են առաջինը 12000, իսկ երկրորդը 10000 բուրյի, պայմանով, որ առաջինի տոկոսեօք մի Ղազարեցի մանուկ. իսկ երկրորդի տոկոսեօք մի Դօրեցի տղայ ուսում առնեն վերոյիշեալ ճեմարանում մշտապէս:

Իրադիրները հաղորդում են, որ Թիֆլիզում յօգուտ ՁԷ, թունցոց սկսած հանգանակութեան գումարը հասած է մօտ 7000 ի, որ Թիֆլիզարնակ Հայերի դէպի իրանց թշուառ ազգակիցներն ունեցած ջերմ զգացմանց արտայայտիչն է:

Թիֆլիզի ժողովարանում ամսոյս 10 ին յօգուտ Հայուհեաց ընկերութեան տեղի ունեցաւ պարահանդէս և վիճակախաղ, որ բաւական նշանաւոր արդինք է տուել ընկերութեան. Հայուհեաց ընկերութեան արդիւնաւոր գործունէութիւնը յայտնի է ամենքին, ուստի և ցանկալի է, որ Թիֆլիզի Հայ հասարակութիւնը չխնայէ նորա միջոցներն ընդարձակել իւր առառ տուրքով:

ՏԵՇԿԱՀԱՅՔ

Կ. Պոլից մեզ գրում են.

Ամենապատիւ Տ. Յարութիւն Արքեպիսկոպոս Վեհապետեան, Կոստանդնուպոլսյ Հայոց Պատրիարքը անցնեալ տարւոյ Հոկտեմբեր 23 ին պատրիարքական պաշտօնից Հրաժարական տուած լինելով, տակաւին գործը վերջնական որոշում ստացած չէ. Ամեն. Պատրիարքի Հրաժարականը պատճառարանեալ էր, և պատճառներն էին Հայոց ազգի գարաւոր արտօնութեանց և կրօնական առանձնաշնորհութեանց գէմ տեղի ունեցած ինչ ինչ գործողութիւնները. Օսմանեան Բարձրագոյն գուուը Ամեն. Պատրիարքի Հրաժարականը ընդունուեց, և Հրաժարականի պատճառ եղող գործողութեանց քննութիւնը յանձնեց նախ յատուկ յանձնաժողովով և յետոյ պետական իորհրդոյն. սակայն մինչև հիմայ այս գործի վերջ առած լինելը չլսուեցաւ. Ամեն. Պատրիարքն իւր ընթացից համար ազգի կողմանէ համակրական ցոյցեր ընդունեցաւ:

«Արևելք» լրագիրը հաղորդումէ, որ Օսմանեան Բարձրագոյն Դրան արդարութեան և կրօնից Վսեմ. Նախարարին կողմանէ ուղարկած է Ամեն. Պատրիարքին, նորընտիր Քաղաքական ժողովոյ պաշտօնական հաստատու-

թիւնը, Այդ հաստատութեան յապաղումը Ամեն. Պատրիարքի հրաժարականին պատճառներից մէկն էր. Կոստանդնուպոլսոյ ազգային վարչութեան նոր Քաղաքական ժողովոյ ատենապետն է Ասեմ. Սիմոն պէջ Մաքսուս, գերատենապետը՝ Ասեմ. Իիսոս Էֆէնտի Զայեան, ատենադպիր՝ Մեծ. Կարապետ Էֆէնտի Սըլվանեան, գերատենադպիր՝ Մեծ. Ցովշաննէս Էֆէնտի Թորոսեան:

Մեզ գրում են Կ. Պոլսից—Զմիւնիոյ Հայոց գլխաւորներից Ասեմ. Ցովշաննէս Էֆէնտի Սպարթալեան վախճանել է անցեալ Դեկտեմբերի 22ին. Հանգուցեալն իւր աղքասիրական մեծագործութիւններով, ազգային բարերարների կարգը դասուած էր, և նորա մահը իրը ազգային սուրդ նկատուած է Զմիւնիայում և Կոստանդնուպոլսում, և նոյն զգացմամբ և ցաւով արձանագրում ենք և մենք այս տիրապիթ լուրը. Հանգուցելոյ նշանաւոր բարերարութիւններն եղած են Զմիւնիոյ Ս. Լուսաւորչեան հիւանդանոցի վերաշինութիւնը, և պահպանութիւնը, Զմիւնիոյ Ս. Մեսրոպեան վարժարանի վերաշինութիւնը, Կոստանդնուպոլսոյ Ս. Փրկչեան հիւանդանոցին առուած առատ նպաստները և ուրիշ շատ օգնութիւններ, Լուռում է, որ բարեգործական նպաստակների համար կտակներ ևս թողած է հանգուցեալը.

Արևելք՝ լրագիրը հաղորդում է, որ Յիգրանակերտի վիճակի Հայոց մէջ վերջին ժամանակներն երևցած կրօնափոխական ձգտումը, նոր լուրերին նայելով, շատ թուլացած է, և հեռացողները վերստին Հայաստանեայց Ս. Եկեղեցւոյ, ծոցը դառնալ սկսած են. Արժ. Տ. Ներսէս Ռ. Վարդապետ Խարիսանեան, փոխ առաջնորդ տեղւոյն՝ գրեթէ երեք ամիս յառաջ Տիգրանակերտ հասած է, իրբև պատրիարքական տեղապահ:

Կ. Պոլսի լրագիրը հաղորդում են, որ—Գեր. Տ. Գարեգին Եպիսկոպոս Մրուանձտեանց, առաջնորդն Տրապիզոնի, որ իրբև լիազօր պյցելու գնացած էր Մուշ և Ա. Կարապետ, գարձել է իւր վիճակը.

Կոստանդնուպոլսոյ ազգային Վարչութեան Կրօնական ժողովոյ պաենապետ Ամեն. Տ. Մկրտիչ Արքապիսկոպոս Խրիմեան, որ անցեալ ամիսներում հիւանդ էր, առողջացած իւր պաշտօնի գլուխն անցած է:

Արևելք՝ հաղորդումէ, որ Կոստանդնուպոլսի ազգային վարչութեան քաղաքական ժողովը Տէրութեան կողմից հաստատուելուց զինի, Սրբազն Պատրիարքն Կաղանդի օրն Մայր Եկեղեցի իջել, քարոզ խօսել և Երուսաղէմատանում շնորհակալութիւն է ընդունել. Իսկ Ս. Ծննդեան շնորհաւորութիւնները Պատրիարքարանումն է ընդունել:

Կ. Պոլսից մեզ գրում են. Բարձրապատիւ Մեծ Եպարքոսն յունուարի 9ին իւր մօտն է հրաւիրել ազգային մեծամեծներից վսեմապատիւ Տատեան, Աւաշան, Սերվիչէն և և նուրեան էֆէնտիներին և նոցա հետ յանուն Վեհափառ. Սուլթանին ազգային գործերի վրայ խորհրդակցել է. Իսկ Յունուարի 16ին էլ Սորբաղան Պատրիարքի հետ մի կարևոր աեսակցութիւն է ունեցել.

ԿԱՐՍԻ Ս. ՇԵԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՒԹ ՀԱՄԱՌՈՑ ՀԱՇԻՒԾ. Ի 225 ՍԵՎՏԵՄԲԵՐԻ

1885 ԱՄԻ ՄԻՒԶ ց15-Ն ՀՈԿՑԵՄԲԵՐԻ 1887 ԱՄԻ.

Մ Ո Ւ Տ Ք.

1. 1885 ամի Սեպտեմբերի 22ին նախակին երեցփոխանեցից ստացուած է 7', գրվ. մոմ	34	40
2. Եկեղեցւոց գուրս մասնաւոր անձանց վաճառուած է 20 ^{1/4} գրվ. մոմ	26	85
3. Եկեղեցւոյ մէջ վաճառուած է 5 փուտ. 23 գրվ. մոմ	732	97
4. Երկու հարիւր իննըսուն եւ վեց մկրտութիւնից լուսպին	178	20
5. Քառասուն եւ ինն պատկեց լուսպին	57	10
6. Ննջեցեալներից լուսպին	10	50
7. Եկեղեցւոյ գանձանակից գյացել է արդիւմք	13	18
8. Եկեղեցապատկան անեցից վարչ ստացուած է	20	
9. Եկեղեցւոյ վերանորոգութեան համար զանազան անձններից նուէր ստացուած է	145	
	Բոլոր մուեց գումարն է. 1218	20

Ծ Ա Խ Ք.

1. Եկեղեցւոյ ժամակոչին, լսւարարին, տիրացուին տրուած է ռումիկ 478	50		
2. Եկեղեցւոյ համար տոնուած զարդերի եւ իրեղենների վճռուած է	58	29	
3. Եկեղեցւոյ եւ Եկեղեցապատկան շին. վրայ զանազան ծալիքն է եղել	58	29	
4. Առնուած է Եկեղեցւոյ համար 6 փուտ եւ 7 գրվ. մոմ	129	10	
5. Եկեղեցւոյ մէջ զրի վառելու համար տրուած է 4', գրվ. մոմ			
	Բոլոր ժամուց գումարն է	724	18

Մատից գումարից ծախուց գումարը գուրս գալով մնում է պատրաստի փող ընդ ամենը 494 2

Մասցած գումարից Հոգեւոր իշխանութեան անօրինութեան համաձայն 400 ըսումին յանձնուած է կարսի Հայոց Եկեղեցական դպրոցների Հոգաբարձութեան, որպէս նպաստ յիշեալ դպրոցների 1886—1887 ուսումնական տարրուայ.

Իսկ մնացեալ 94 ը. 2 կ. Եկեղեցապատկան բռլոր կահ կարասիքների, պաշտօնական մատեանների եւ պյու զանազան կարեւոր պաշտօնական թղթերի հետ յանձնեցի պ. պ. հաշուետեմներ Սարդիս Աստղեանցին եւ Խաչառուը Մախաթշեանին, որոնք հոգեւոր կառավարութեան հրամանագրութեան համաձայն. Ինչ